

تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم راهنمای آماری و تشخیصی اختلالات روانی با خودشیفتگی آسیب‌پذیر و بزرگ‌منش

عیسی حکمتی^{۱*}، جلیل باباپور خیرالدین^۲، مهدی ایمانی^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت با خودشیفتگی آسیب‌پذیر و بزرگ‌منش انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود؛ بدین منظور ۲۶۱ دانشجوی دانشگاه تبریز به روش تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند و سیاهه شخصیت راهنمای آماری و تشخیصی و مقیاس خودشیفتگی مرضی را تکمیل کردند. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد مؤلفه‌ها و نمره کل خودشیفتگی آسیب‌پذیر با همه صفات شخصیتی نابهنجار همبسته بوده، ولی مؤلفه‌ها و نمره کل خودشیفتگی بزرگ‌منش، عمدتاً با صفات شخصیتی مخالفت‌ورزی و روانپریش‌خویی همبستگی مناسب داشتند. نتایج تحلیل رگرسیون خودشیفتگی آسیب‌پذیر نشان داد صفات شخصیتی عاطفه منفی، مخالفت‌ورزی، نابازداری و روانپریش‌خویی پیش‌بین نمره کل خودشیفتگی آسیب‌پذیر بودند و در پیش‌بینی مؤلفه‌های خودشیفتگی آسیب‌پذیر نیز چهار صفت شخصیتی فوق پیش‌بین عزت نفس مشروط؛ صفات گسلس و روانپریش‌خویی پیش‌بین پنهان‌سازی خود؛ روانپریش‌خویی پیش‌بین نارزنده‌سازی؛ صفات عاطفه منفی، گسلس و نابازداری پیش‌بین خشم محقق‌بودن هستند. در زمینه خودشیفتگی آسیب‌پذیر نتایج رگرسیون نشان داد صفات مخالفت‌ورزی و روانپریش‌خویی پیش‌بین نمره کل خودشیفتگی بزرگ‌منش بودند و در زمینه مؤلفه‌های این نوع خودشیفتگی نیز صفت مخالفت‌ورزی پیش‌بین بهره‌کشی؛ صفت روانپریش‌خویی پیش‌بین خود ارتقایی و همچنین پیش‌بین خیالبافی هستند. یافته‌ها همسو با مطالعات قبلی دلالت بر این دارند که برخلاف مدل پیشنهادی مدل جایگزین، اختلالات شخصیت

۱. * نویسنده مسئول: استادیار گروه روانشناسی دانشگاه مراغه، مراغه، ایران Iesa.Hekmati@gmail.com

۲. استاد گروه روانشناسی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران babapurj@yahoo.com

۳. استادیار گروه روانشناسی دانشگاه شیراز dr.mahdiimani@gmail.com

۳۴ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

به غیر از صفت مخالفت‌ورزی برای ملاک B اختلال شخصیت خودشیفته، صفات شخصیتی نابهنجار دیگری نیز در اختلال خودشیفتگی دخیل اند و مدل جایگزین پیشنهادی به صورت نسبی برای خودشیفتگی بزرگ‌منش تناسب داشته و با خودشیفتگی آسیب‌پذیر تناسب ندارد.

کلیدواژه‌ها: خودشیفتگی آسیب‌پذیر، خودشیفتگی بزرگ‌منش، مدل جایگزین اختلالات شخصیت

مقدمه

پس از تحولات گسترده در زمینه مفهوم خودشیفتگی^۱ (مثل کوهات^۲، ۱۹۷۷) در دهه‌های اخیر، خودشیفتگی به عنوان اختلال شخصیت تعریف شده است. در نسخه چهارم راهنمای آماری و تشخیصی اختلالات روانی^۳، این اختلال جزء اختلالات شخصیت خوشه B طبقه‌بندی شده است، اما در نسخه پنجم تجدید نظر اساسی در زمینه اختلالات شخصیت صورت گرفته که شامل مدل جایگزین اختلالات شخصیت^۴ است (کروگر، ایتون، دینگر، مارکون^۵ و همکاران، ۲۰۱۱) که اختلالات شخصیت را به عنوان نقص‌های زیربنایی در کارکرد شخصیت (نقص در کارکرد خود و کارکرد بین فردی؛ ملاک A) و صفات شخصیتی نابهنجار ابعادی (ملاک B) توصیف کرده است (انجمن روانپزشکی آمریکا^۶، ۲۰۱۳) که این صفات نابهنجار شامل پنج عامل درجه دوم عاطفه منفی، گسلس، مخالفت‌ورزی، نابازداری و روان‌پریش‌خویی است (مارکون، کوپلتی، باگبی^۷ و کروگر و همکاران، ۲۰۱۳). البته در تدوین نهایی

-
1. Narcissism
  2. Kohut
  3. DSM-IV-TR
  4. Alternative model of personality disorder (AMPD)
  5. Krueger, Eaton, Derringer, & Markon
  6. American Psychiatric Association (APA)
  7. Quilty, Bagby

نسخه پنجم، مدل جایگزین به دلیل پشتوانه پژوهشی کم به بخش سوم منتقل شده و الگوی نسخه قبلی در بخش اختلالات شخصیت استفاده شده است.

در راهنمای آماری و تشخیصی اختلالات روانی، اختلال شخصیت خودشیفته با علایم محق بودن، خودبزرگ‌بینی، فقدان همدلی، خیالبافی بزرگ‌منشانه و مهم‌پنداری خود مورد سنجش قرار گرفته است که برخی پژوهشگران (میلر، جنتیل، ویلسون و کمپبل^۱، ۲۰۱۳؛ میلر، لینام^۲ و کمپبل، ۲۰۱۶) معتقدند این علایم به نوع محدودی از خودشیفتگی، یعنی بزرگ‌منش، متعلق است. چنین تعریف محدودی از خودشیفتگی، پدیده بالینی مورد نظر بالینگران را به صورت کامل پوشش نداده است (اگرودنیزوک^۳، ۲۰۱۳؛ پینکوس^۴، ۲۰۱۳) و پژوهش در زمینه اعتبار و کاربرد بالینی تشخیص را دچار مشکل می‌کند (پینکوس، ۲۰۱۱). با وجود تعریف خودشیفتگی به عنوان سازه واحد در راهنمای آماری و تشخیصی، دیدگاه‌های جدید خودشیفتگی حاکی از وجود دو مؤلفه اصلی بزرگ‌منشی^۵ و آسیب‌پذیری^۶ است (میلر، لینام، هیات و کمپبل، ۲۰۱۷؛ وراثت و ادرشیل^۷، ۲۰۱۸؛ ایتون، رودریگوئیز-سیجاس^۸، کروگر، کمپبل و همکاران، ۲۰۱۷). خودشیفتگی بزرگ‌منش به عنوان برداشت بزرگ‌منشانه از خویش، احترام نگذاشتن به دیگران و محق‌بودن تعریف شده و شامل صفاتی چون خودبزرگ‌بینی،

1. Miller, Gentile, Wilson, & Campbell
2. Lynam
3. Ogrudniczuk
4. Pincus
5. grandiosity
6. vulnerability
7. Wright, & Edershile
8. Eaton, Rodriguez-Seijas

۳۶ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

پرمده‌بودن و سلطه‌گری است (میلر و همکاران، ۲۰۱۷)، درحالی‌که خودشیفتگی آسیب‌پذیر به صورت اجتناب از شرم و خجالت تعریف شده است (ادرشیل، وودز، شارپ، کرو^۱ و همکاران، ۲۰۱۹) و شامل صفاتی چون انزوای اجتماعی دفاعی، عزت نفس مشروط و عاطفه منفی است (میلر و همکاران، ۲۰۱۷).

با وجود اشتراک هر دو نوع خودشیفتگی مذکور در زمینه صفات محق‌بودن و مخالفت‌ورزی، اخیراً، برخی پژوهشگران اشاره کرده‌اند که ظاهراً تفاوت‌هایی در صفات مرضی این دو نوع خودشیفتگی وجود دارد به‌طوری‌که خودشیفتگی بزرگ‌منش دارای صفات نمایشگری، اغراق و توجه‌طلبی است، درحالی‌که نوع آسیب‌پذیر دارای صفاتی چون حقارت، حساسیت افراطی و اضطراب است (میلر و همکاران، ۲۰۱۶؛ ایتون و همکاران، ۲۰۱۷). با این حال، مدل جایگزین دو صفت از بین صفات مخالفت‌ورزی، یعنی خودبزرگ‌بینی و توجه‌طلبی، را در ملاک B این اختلال معرفی کرده‌است. انتخاب دو صفت مذکور بر اساس پیشینه بوده و وراثت، پینکوس، توماس، هیپود^۲ و همکاران (۲۰۱۳) معتقدند مدل جایگزین با دیدگاه آنان متناسب است. همچنین هیپود، توماس، مارکون، وراثت و همکاران (۲۰۱۲) رابطه نیرومندی بین این دو صفت و خودشیفتگی به دست آورده‌اند که متناسب با مدل جایگزین است. علی‌رغم این، هر دو مطالعه نشان داده‌اند صفات دیگری مثل تقلب، دست‌انداختن، خصومت، بدگمانی و بدتنظیمی ادراکی نیز با این اختلال تناسب دارند. با وجود یافته‌های نشانگر تناسب صفات نابهنجار دیگر با این اختلال، روشن نیست چرا فقط دو صفت مذکور در

-
1. Woods, Sharpe, Crowe
  2. Thomas, & Hopwood

ملاک‌های مربوط به این اختلال گنجانده شده‌اند. بنابراین، به نظر می‌رسد اعتبار مدل جایگزین راهنمای آماری و تشخیصی درباره خودشیفتگی آسیب‌پذیر روشن نیست. گرچه عناصر مربوط به خودشیفتگی آسیب‌پذیر در توصیف DSM-5 در ملاک A لحاظ شده است، اما صفات پیشنهادی خودبزرگ‌بینی و توجه‌طلبی، متمرکز بر خودشیفتگی بزرگ‌منش بوده و چندان مناسب نوع آسیب‌پذیر نیست (داوگیلو، داود^۱ و پینکوس، ۲۰۱۶). شواهد منسجم نشانگر این است که تکیه صرف بر ملاک‌های راهنمای آماری و تشخیصی، در تشخیص و درمان رضایت‌بخش نیست (پینکوس، کاین و ورایت، ۲۰۱۴) که دلیل اصلی آن تاکید بر خودشیفتگی بزرگ‌منش و نبود پوشش کامل پدیده بالینی خودشیفتگی است (فوساتی، سوما، بورونی^۲، پینکوسو همکاران، ۲۰۱۷). بنابراین، بایستی تناسب مدل جایگزین با انواع خودشیفتگی بررسی شده و صفات دخیل در انواع خودشیفتگی شناسایی شود.

در این راستا برخی پژوهش‌ها (میلر و همکاران، ۲۰۱۳، ورایت و همکاران، ۲۰۱۳؛ اندرسون، سلبوم، پیمونت، سمید^۳ و همکاران، ۲۰۱۵) رابطه بین صفات شخصیت نابهنجار مدل جایگزین را با دو نوع خودشیفتگی (بزرگ‌منش و آسیب‌پذیر) بررسی کرده و نشان داده‌اند نوع بزرگ‌منش با صفت شخصیت نابهنجار همبستگی نیرومندی داشته است، ولی آسیب‌پذیری به صورت ضعیفی با آن تناسب دارد و روابط متوسط تا نیرومندی با گستره وسیعی از صفات شخصیت نابهنجار مربوط به عاطفه منفی، گسلس، نابازداری و روان‌پریش‌خویی داشته است. یکی از محدودیت‌های مطالعه میلر و

-
1. Dowgwillo, Dawood
  2. Fossati, Somma, Borroni,
  3. Anderson, Sellbom, Pymont, Smid

۳۸ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

همکاران (۲۰۱۳) استفاده از ابزار نامناسب برای سنجش انواع خودشیفتگی است، زیرا همسو با راهنمای آماری و تشخیصی اختلالات روانی برای سنجش خودشیفتگی از چندین پرسشنامه (مثل پرسشنامه شخصیت خودشیفته؛ NPI) بهره گرفته‌اند، درحالی‌که این ابزار بیشتر بزرگ‌منشی را مورد سنجش قرار داده و برای سنجش نوع آسیب‌پذیر مناسب نیست (روچ، پینکوس، کونوری، هید و همکاران، ۲۰۱۳؛ واتر، شرودر-آب، ریتز، تنبرگ و همکاران، ۲۰۱۳). بنابراین مطالعه حاضر، با استفاده از ابزار متناسب برای سنجش هر دو نوع خودشیفتگی، در صدد پاسخگویی به این سوال است که آیا صفات شخصیتی مدل پیشنهادی جایگزین باخودشیفتگی بزرگ‌منش و آسیب‌پذیر در بین دانشجویان تناسب دارد؟

روش

این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. دانشجویان مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ دانشگاه تبریز جامعه پژوهش بودند که ۳۰۰ دانشجو به عنوان نمونه به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. درانتخاب نمونه، نخست لیست دانشکده‌ها تهیه و به چهارگروه علوم انسانی، پایه، فنی-مهندسی و کشاورزی تقسیم شد و به صورت تصادفی از هرگروه یک دانشکده انتخاب گردید که به ترتیب عبارت بودند از دانشکده علوم اجتماعی، شیمی، برق و کشاورزی. سپس در هر دانشکده به صورت تصادفی دو رشته تحصیلی و در هر رشته دو کلاس انتخاب گردید و دانشجویان در صورت

-
1. Narcissistic Personality Inventory (NPI)
  2. Roche, Pincus, Conroy, Hyde
  3. Vater, Schroder-Abe, Ritter, Tenneberg

عیسی حکمتی و همکاران..... ۳۹

داشتن رضایت، پرسشنامه‌ها را دریافت کردند. از کل شرکت‌کنندگان ۲۷۳ نفر پرسشنامه‌ها را برگرداندند که ۱۲ پرسشنامه ناقص کنار گذاشته شد و در نهایت داده‌های ۲۶۱ نفر تحلیل شد. جدول شماره ۱ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه را نشان می‌دهد.

جدول ۱: ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه

متغیر	شاخص میانگین (انحراف استاندارد)
سن	۲۰/۳۱±۷/۴۸
جنسیت	زن ۱۵۱ (۵۷/۸٪) مرد ۱۰۲ (۳۹٪)
بدون پاسخ	۸ (۳٪)
رشته تحصیلی	علوم انسانی ۸۳ (۳۱/۸٪) فنی - مهندسی ۶۹ (۲۶/۴٪) علوم پایه ۶۰ (۲۲/۹٪) کشاورزی ۴۹ (۱۸/۷٪)

ابزارهای پژوهش

نسخه کوتاه سیاهه شخصیت **DSM-5**^۱: نسخه کوتاه سیاهه شخصیت **DSM-5** ابزاری ۲۵ گویه‌ای

است که شامل پنج حیطة یا بعد نابهنجار شخصیت شامل عاطفه منفی (مثل اضطراب، ثبات هیجانی)

گسلش^۲ (مثل انزواء، بی‌لذتی) مخالفت‌ورزی^۳ (مثل دست انداختن، تقلب)، نابازداری^۴ (مثل بی‌مسئولیتی،

1. Personality Inventory for DSM-5—Brief Form (PID-5-BF)

2. detachment

3. antagonism

4. disinhibition

۴۰ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

تکانشگری) و روانپریش‌خویی^۱ (مثل باورها و تجارب غیرعادی، گریز از جمع) است (اندرسون، سلبوم و سالکین^۲، ۲۰۱۷). پاسخ‌دهندگان به هر گویه در مقیاس چهار درجه‌ای (صفر=غالباً نادرست تا ۳=غالباً درست) پاسخ می‌دهند و دامنه نمره هر عامل بین صفر تا ۱۵ قرار دارد. مطالعات مختلف (اندرسون و همکاران، ۲۰۱۸؛ فوساتی، سوما، بورونی، مارکون و کروگر، ۲۰۱۷) ویژگی‌های روانسنجی آن را بررسی و ساختار پنج عاملی درجه دوم و همچنین همسانی درونی مقیاس‌های آن را بالاتر از ۰/۷۳ گزارش کرده‌اند. ویژگی‌های روانسنجی و ساختار عاملی نسخه کوتاه فارسی را امیری (۱۳۹۶) در بین دانشجویان بررسی کرده‌است و نتایج تحلیل عاملی نشان داد که دارای ساختار پنج عاملی بوده و اعتبار افتراقی و همزمان مطلوبی دارد. همچنین پایایی عامل‌ها به روش همسانی درونی بین ۰/۶۸ تا ۰/۸۲ گزارش شده است. در مطالعه حاضر نیز پایایی به روش کروناخ برای عامل‌ها بین ۰/۶۳ تا ۰/۸۰ به دست آمد.

مقیاس خودشیفتگی مرضی^۳ (PNI). پینکوس، آنسل، پیمنتال، کاین^۴ و همکاران (۲۰۰۹) برای سنجش دو بعد بزرگ‌منش و آسیب‌پذیر خودشیفتگی این ابزار را تدوین کرده‌اند و شامل ۵۲ گویه است که در طیف لیکرت ۶ درجه‌ای («اصلاً صحیح نیست»=صفر تا «غالباً صحیح است»=۵) نمره‌گذاری می‌شود. این ابزار متشکل از ۷ خرده‌مقیاس خیالبافی بزرگ‌منشانه، بهره‌کشی، ارتقای خود با خودانتقادی، عزت‌نفس مشروط، پنهان‌سازی خود، نازنده‌سازی و خشم محق‌بودن است که سه خرده‌مقیاس اول بزرگ‌منشی و چهار خرده‌مقیاس آخر آسیب‌پذیری را تشکیل می‌دهند که دامنه نمرات بعد نخست بین

---

1. psychoticism
2. Salekin
3. Pathologic Narcissism Inventory
4. Ansell, Pimentel, Cain

عیسی حکمتی و همکاران..... ۴۱

صفر تا ۱۰۸ و بعد دوم صفر تا ۲۱۶ قرار دارد. مطالعات مختلف ساختار ۷ عاملی درجه اول و دو عاملی درجه دوم و همچنین روایی همگرای آن را تایید کرده‌اند (جاکسیک، میلان، ایوزیک، ورتاگ و همکاران، ۲۰۱۴؛ سلیمانی، پاست، مولایی، محمدی و همکاران، ۱۳۹۴). پایایی این ابزار در مطالعه جاکسیک و همکاران (۲۰۱۴) بین ۰/۷۱ و ۰/۹۲ و در مطالعه سلیمانی و همکاران (۱۳۹۴) بین ۰/۶۴ تا ۰/۸۹ گزارش شده است. پایایی به روش کرونباخ در مطالعه حاضر نیز بین ۰/۶۱ تا ۰/۸۵ به دست آمد.

شیوه اجرا: به منظور گردآوری اطلاعات، نخست پس از طی مراحل نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای، پرسشنامه‌ها در اختیار ۳۰۰ دانشجو قرار گرفت و با توضیح هدف تحقیق و کسب رضایت از آن‌ها خواسته شد که مطابق دستورالعمل به پرسش‌ها پاسخ دهند. پرسشنامه‌ها پس از تکمیل جمع‌آوری و سپس نمره‌گذاری شدند و در نهایت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. پرسشنامه‌های ۲۶۱ نفر از آزمودنی‌ها به صورت کامل تکمیل شده بود که تجزیه و تحلیل بر روی آن‌ها انجام گرفت.

نتایج

جدول شماره ۲ آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. قبل از تحلیل برای بررسی پیش-فرض نرمال بودن نمرات از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و شاخص‌های کشیدگی و چولگی استفاده شد که نتایج آزمون نخست نشان داد برخی ابعاد صفات نابهنجار و مؤلفه‌های خودشیفتگی معنادار ($p < 0/01$) است که به دلیل سختگیری و معناداری آن در نمونه‌های با حجم بالا، از شاخص کشیدگی و

۴۲ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

چولگی برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها استفاده شد که طبق آن‌ها همه متغیرها به استثنای خودارقای، در دامنه طبیعی ($0 \pm 1/50$) بوده و پیش فرض نرمال بودن رعایت شده است.

جدول ۲: آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	مؤلفه/صفت	میانگین	انحراف استاندارد
	عاطفه منفی	۵/۸۷	۲/۶۸
صفات نابهنجار شخصیت	گسلش	۴/۱۲	۲/۵۳
	مخالفت‌ورزی	۴/۶۵	۲/۷۷
	نابازداری	۴/۳۲	۲/۹۰
	روانپریش‌خویی	۴/۷۱	۲/۷۲
	عزت‌نفس مشروط	۲۹/۲۷	۱۰/۷۹
	پنهان‌سازی خود	۱۹/۵۴	۶/۲۳
خودشیفتگی آسیب‌پذیر	نارزنده‌سازی	۱۵/۸۷	۶/۸۹
	خشم محق‌بودن	۲۲/۱۴	۷/۷۱
	نمره کل	۸۶/۸۳	۲۶/۸۳
	بهره‌کشی	۱۱/۶۸	۴/۹۳
خودشیفتگی بزرگ‌منش	خودتحقیری خودارقای	۱۹/۵۲	۸/۲۵
	خیالبافی بزرگ‌منشانه	۱۷/۴۴	۸/۱۲
	نمره کل	۴۸/۶۶	۱۶/۱۳

جدول شماره ۳ همبستگی صفات نابهنجار و خودشیفتگی را نشان می‌دهد. همه مؤلفه‌ها و نمره کل

خودشیفتگی آسیب‌پذیر با صفات شخصیتی نابهنجار به صورت معناداری همبسته است که این همبستگی -

ها با روانپریش‌خویی نسبتاً بالا، با مخالفت‌ورزی و نابازداری متوسط، با عاطفه منفی پایین‌تر از متوسط و

با گسلش ضعیف است. در زمینه خودشیفتگی بزرگ‌منش، مؤلفه بهره‌کشی با مخالفت‌ورزی و روان‌پریش - خوبی؛ مؤلفه خودارتقایی به غیر از گسلش با بقیه صفات همبسته بوده است؛ و خیالبافی بزرگ‌منشانه و نمره کل خودشیفتگی بزرگ‌منش با همه صفات شخصیتی همبستگی معناداری دارد و میزان همبستگی‌های مربوط به روان‌پریش خوبی نسبتاً بالا، مخالفت‌ورزی بالاتر از متوسط، گسلش خیلی ضعیف، ولی دو مورد دیگر پایین‌تر از متوسط هستند.

جدول ۳: ماتریس همبستگی صفات نابهنجار شخصیت و زیرمجموعه‌های خودشیفتگی

عاطفه منفی	گسلش	مخالفت - ورزی	نابازداری	روان‌پریش - خوبی		
۰/۴۴**	۰/۱۶**	۰/۴۴**	۰/۴۷**	۰/۵۱**	عزت‌نفس مشروط	آسیب‌پذیر
۰/۱۷**	۰/۲۴**	۰/۲۷**	۰/۲۴**	۰/۴۳**	پنهان‌سازی خود	
۰/۱۵*	۰/۲۵**	۰/۳۵**	۰/۲۸**	۰/۵۵**	نارزنده‌سازی	
۰/۳۶**	-۰/۱۴*	۰/۳۳**	۰/۳۳**	۰/۳۵**	خشم محق‌بودن	
۰/۳۶**	۰/۱۴*	۰/۴۲**	۰/۴۱**	۰/۵۵**	نمره کل	
۰/۰۲	۰/۰۴	۰/۳۱**	۰/۰۶	۰/۲۳**	بهره‌کشی	بزرگ‌منش
۰/۱۸**	۰/۱۱	۰/۱۵**	۰/۱۷**	۰/۲۴**	خودارتقایی	
۰/۲۹**	۰/۲۱**	۰/۳۸**	۰/۳۲**	۰/۶۰**	خیالبافی	
۰/۲۳**	۰/۱۸*	۰/۳۶**	۰/۲۷**	۰/۵۰**	نمره کل	

** سطح معناداری $p < 0/01$; * سطح معناداری $p < 0/05$

۴۴ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

قبل از تحلیل رگرسیون، برای بررسی پیش فرض هم خطی و استقلال باقیمانده‌ها به ترتیب از آزمون عامل تورم واریانس (VIF) و آزمون دوربین-واتسون استفاده شد که نتایج نشان داد VIF متغیرهای پیش‌بین بین ۱/۰۵ تا ۱/۴۱ قرار داشت و دوربین-واتسون رگرسیون‌ها بین ۱/۷۲ و ۲/۳۰ قرار دارد که حاکی از هم خط نبودن پیش‌بین‌ها و استقلال باقیمانده‌هاست. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه برای پیش-بینی مؤلفه‌ها و دو بعد اصلی خودشیفتگی در جداول شماره ۴ و ۵ ارائه شده است که طبق جدول شماره ۴ میزان F تحلیل واریانس نمره کل و مؤلفه‌های خودشیفتگی آسیب‌پذیر معنادار ($P < 0/01$) است که نشان می‌دهد صفات شخصیتی نابهنجار توانایی پیش‌بینی مؤلفه‌ها و نمره کل خودشیفتگی آسیب‌پذیر را دارد که سهم صفات شخصیتی در تبیین واریانس نمره کل خودشیفتگی آسیب‌پذیر و مؤلفه‌های عزت‌نفس مشروط، پنهان‌سازی خود، نارزنده‌سازی، خشم محقق‌بودن به ترتیب برابر ۴۰ درصد، ۴۴ درصد، ۲۲ درصد، ۳۴ درصد و ۳۰ درصد است. طبق این جدول صفات عاطفه منفی، مخالفت‌ورزی، نابازداری و روان‌پریش‌خویی در نمره کل خودشیفتگی آسیب‌پذیر ($p < 0/05$) نقش دارند. یافته‌های مؤلفه‌های خودشیفتگی آسیب‌پذیر نشان داد صفات عاطفه منفی، مخالفت‌ورزی، نابازداری و روان‌پریش‌خویی نقش معناداری در عزت‌نفس مشروط ($p < 0/01$)؛ صفات گسلش و روان‌پریش‌خویی نقش معناداری در پنهان-سازی خود ($P < 0/01$)؛ صفات گسلش، مخالفت‌ورزی و روان‌پریش‌خویی نقش معناداری در نارزنده‌سازی ($p < 0/05$) و صفات عاطفه منفی، گسلش، مخالفت‌ورزی، نابازداری و روان‌پریش‌خویی نقش معناداری در خشم محقق‌بودن ($p < 0/05$) دارند.

جدول ۴: نتایج تحلیل رگرسیون خودشیفتگی آسیب پذیر بر اساس صفات شخصیتی نابهنجار

متغیر ملاک	خلاصه تحلیل واریانس و ضریب تبیین	پیش بین ها	β	t
عزت نفس مشروط	$R^2=0.44; F(5, 255)=40.07; p<0.01$	عاطفه منفی	۰/۲۵	۴/۹۴**
		مخالفت ورزشی	۰/۱۵	۲/۸۷**
		نابازداری	۰/۲۳	۴/۳۹**
		روانپریش خوایی	۰/۲۸	۵/۱۴**
		گسلش	۰/۱۵	۲/۶۵**
پنهان سازی خود	$R^2=0.22; F(5, 255)=14.52; p<0.01$	روانپریش خوایی	۰/۳۴	۵/۱۸**
		گسلش	۰/۱۳	۲/۴۸**
		مخالفت ورزشی	۰/۱۳	۲/۲۷*
نارزنده سازی	$R^2=0.34; F(5, 255)=26.63; p<0.01$	روانپریش خوایی	۰/۴۶	۷/۶۷**
		عاطفه منفی	۰/۲۴	۴/۳۳**
		گسلش	-۰/۲۷	۴/۹۹**
خشم محقق بودن	$R^2=0.30; F(5, 255)=22.61; p<0.01$	مخالفت ورزشی	۰/۱۳	۲/۲۳*
		نابازداری	۰/۱۷	۲/۹۹**
		روانپریش خوایی	۰/۱۱	۳/۴۹**
		عاطفه منفی	۰/۱۷	۳/۳۱**
		مخالفت ورزشی	۰/۱۵	۲/۷۴**
نمره کل	$R^2=0.40; F(5, 255)=34.47; p<0.01$	نابازداری	۰/۱۶	۲/۹۶**
		روانپریش خوایی	۰/۳۷	۶/۵۳**

مطالعات روان‌شناختی - دوره ۱۷ / شماره ۲

طبق جدول شماره ۵ میزان F تحلیل واریانس رگرسیون نمره کل خودشیفتگی بزرگ‌منش و مؤلفه‌های

آن معنادار ($P<0.01$) است که نشان می‌دهد صفات شخصیتی نابهنجار توانایی پیش‌بینی نمره کل و

۴۶ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

مؤلفه‌های خودشیفتگی بزرگ‌منش را دارند که سهم صفات شخصیتی در تبیین واریانس نمره کل خودشیفتگی بزرگ‌منش و مؤلفه‌های بهره‌کشی، خودارتقای، خیالبافی به ترتیب برابر با ۲۸ درصد، ۱۱ درصد، ۸ درصد و ۴۰ درصد است. مطابق جدول فوق صفات مخالفت‌ورزی و روان‌پریش‌خویی نقش معناداری در نمره کل خودشیفتگی بزرگ‌منش ($p < 0/01$) دارند و در زمینه مؤلفه‌ها صفت مخالفت‌ورزی نقش معناداری در بهره‌کشی ($p < 0/01$)؛ صفات عاطفه منفی و روان‌پریش‌خویی نقش معناداری در خودارتقای ($P < 0/01$) و عاطفه منفی و روان‌پریش‌خویی نقش معناداری در خیالبافی بزرگ‌منشانه ($p < 0/05$) دارند.

جدول ۵: نتایج تحلیل رگرسیون خودشیفتگی بزرگ‌منش بر اساس صفات شخصیتی نابهنجار

متغیر ملاک	خلاصه تحلیل واریانس و ضریب تبیین	پیش بین‌ها	β	t
بهره‌کشی	$R^2=0.11$; $F(5, 255)=15.85$; $p<0.01$	مخالفت‌جویی	۰/۲۶	۴/۰۰**
خودارتقای	$R^2=0.08$; $F(5, 255)=22.61$; $p<0.01$	عاطفه منفی	۰/۱۲	۱/۸۷*
		روان‌پریش‌خویی	۰/۱۸	۲/۶۰**
خیالبافی	$R^2=0.40$; $F(5, 255)=33.90$; $p<0.01$	عاطفه منفی	۰/۱۲	۲/۳۵*
		روان‌پریش‌خویی	۰/۴۹	۸/۵۸**
نمره کل	$R^2=0.28$; $F(5, 255)=20.38$; $p<0.01$	مخالفت‌جویی	۰/۱۵	۲/۵۰**
		روان‌پریش‌خویی	۰/۳۹	۶/۱۷**

بحث و نتیجه‌گیری

هدف مطالعه حاضر بررسی تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت با خودشیفتگی آسیب‌پذیر و بزرگ‌منش در بین دانشجویان بود. یافته‌ها نشان داد همه صفات نابهنجار شخصیت با مؤلفه‌ها و نمره کل

خودشیفتگی آسیب‌پذیر همبسته هستند که به‌ویژه روان‌پریش‌خویی، مخالفت‌ورزی و نابازداری همبستگی چشمگیری دارند. تحلیل رگرسیون حاکی از این بود که صفات شخصیتی مختلفی در پیش‌بینی مؤلفه‌ها و نمره کل خودشیفتگی آسیب‌پذیر دخیل‌اند. روان‌پریش‌خویی، عاطفه منفی، مخالفت‌ورزی، نابازداری و گسلس به ترتیب دارای بیشترین سهم‌اند. این یافته‌ها تاحدودی با پژوهش‌های پیشین از جمله وراثت و همکاران (۲۰۱۳)، میلر و همکاران (۲۰۱۳) و هیوود و همکاران (۲۰۱۲) همسوست که از نظر دو پژوهش نخست صفات شخصیتی نابهنجار با مؤلفه‌های خودشیفتگی آسیب‌پذیر، به‌ویژه عاطفه منفی و روان‌پریش‌خویی همبسته هستند. هیوود و همکاران (۲۰۱۲) بدون تعیین نوع خودشیفتگی، روابط خودشیفتگی با صفات نابهنجار را بررسی کرده‌اند که یافته‌های آن‌ها نشانگر همبستگی صفات بزرگ‌منشی و توجه‌طلبی (خرده‌مقیاس‌های مخالفت‌ورزی) با خودشیفتگی است، گرچه صفات دیگری چون فریب، دستکاری، سنگدل‌بودن (خرده‌مقیاس‌های مخالفت‌جویی)، تردید (خرده‌مقیاس گسلس) و آشفتگی ادراکی (خرده‌مقیاس روان‌پریش‌خویی) نیز همبستگی زیادی با خودشیفتگی دارند. ابزار مورد استفاده پژوهش مذکور مؤلفه‌هایی مشابه خودشیفتگی آسیب‌پذیر، مثل محق‌بودن، دارد که همبستگی ناچیزی با مخالفت-ورزی و نابازداری نشان می‌دهد، در مورد سایر مؤلفه‌های مورد مطالعه پژوهش مذکور نیز همبستگی‌های معنادار، هرچند ضعیف، وجود دارد و الگوی روابطه خاصی بین صفات نابهنجار و خودشیفتگی وجود ندارد که دلیل آن‌را می‌توان به ابزار نسبت داد. پژوهش‌ها گزارش کرده‌اند کاربرد NPI به عنوان ابزاری بالینی مورد تردید است، زیرا فاقد توانایی تفکیک افراد مبتلا به شخصیت خودشیفته و عادی است (واتر و همکاران، ۲۰۱۳) و خودشیفتگی بهنجار را می‌سنجد (روچ و همکاران، ۲۰۱۳). بنابراین، می‌توان

۴۸ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

نتیجه‌گیری کرد که طبق نتایج مطالعات قبلی و مطالعه حاضر در زمینه خودشیفتگی آسیب‌پذیر، صفات مختلفی در این نوع خودشیفتگی دخیل اند و برخلاف پیشنهاد بخش سوم DSM-5، صفت مخالفت-ورزی به تنهایی نمی‌تواند واریانس آن را تبیین کند. مثلاً میلر و همکاران (۲۰۱۳) نشان داده‌اند صفات مدل جایگزین برای اختلال شخصیت خودشیفته، ۱۵ درصد واریانس خودشیفتگی آسیب‌پذیر را تبیین می‌کنند، اما افزودن صفات نابهنجار دیگر میزان واریانس تبیین شده را به حدود ۶۰ درصد افزایش می‌دهد. هیوود و همکاران (۲۰۱۳) نیز به نتیجه مشابهی دست یافته‌اند. بنابراین، می‌توان گفت مدل جایگزین پیشنهادی DSM-5 با اختلال شخصیت خودشیفته، به‌ویژه نوع آسیب‌پذیر، تناسب کافی نداشته است و از این‌رو کارآیی تشخیصی مطلوبی نیز ندارد و صفات و ویژگی‌های نابهنجار مختلفی در آن سهیم اند.

یافته‌های دیگر نشان داد مخالفت‌ورزی و روان‌پریش‌خوبی با مؤلفه‌ها و نمره کل خودشیفتگی بزرگ‌منش همبسته هستند، اما دیگر صفات نابهنجار همبستگی چندانی با خودشیفتگی بزرگ‌منش ندارند. نتایج تحلیل رگرسیون نشانگر توانایی روان‌پریش‌خوبی و مخالفت‌ورزی در پیش‌بینی خودشیفتگی بزرگ‌منش است که البته عاطفه منفی نیز سهمی اندک در این نوع خودشیفتگی دارد. این نتایج با یافته‌های ورایت و همکاران (۲۰۱۳)، هیوود و همکاران (۲۰۱۳) و میلر و همکاران (۲۰۱۳) همسوست. مطابق نظر ورایت و همکاران (۲۰۱۳) مدل جایگزین پیشنهادی DSM-5 بیشتر متناسب با خودشیفتگی بزرگ‌منش است که در آن بیشتر مخالفت‌ورزی دخیل است، در حالی که یافته‌های مطالعه حاضر و مطالعات پیشین، حتی این مسئله را نیز به طور کامل تایید نمی‌کنند و تناسب مدل را با خودشیفتگی بزرگ‌منش نسبی می‌دانند. مثلاً یافته‌های ورایت و همکاران (۲۰۱۳) و هیوود و همکاران

(۲۰۱۳) حاکی از همبستگی خودشیفتگی بزرگ‌منش با صفات نابهنجار دیگری از جمله روانپریش-خویی، عاطفه منفی و نابازداری است. میلر و همکاران (۲۰۱۳) نیز همانند مطالعه حاضر نشان داده‌اند که اکثر صفات شخصیتی نابهنجار، به غیر از گسلس با نمره کل خودشیفتگی بزرگ‌منش همبسته هستند که بیشترین میزان همبستگی با مخالفت‌ورزی و سپس روانپریش‌خویی است. به صورت خلاصه، همسویی یافته‌ها با مطالعات پیشین نشانگر رابطه مخالفت‌ورزی و روانپریش‌خویی با خودشیفتگی بزرگ‌منش است، هر چند دو مطالعه وراثت و همکاران (۲۰۱۳) و میلر و همکاران (۲۰۱۳) بیشترین همبستگی را با مخالفت‌ورزی و سپس روانپریش‌خویی داشته‌اند، اما در مطالعه حاضر بیشترین همبستگی با روانپریش‌خویی و در وهله بعدی با مخالفت‌ورزی بود.

در تبیین یافته‌های خودشیفتگی بزرگ‌منش می‌توان اشاره کرد گرچه صفات ارائه شده مدل جایگزین برای این نوع خودشیفتگی تناسب نسبتاً بهتری دارد، اما صفت شخصیتی نابهنجار مخالفت-ورزی به تنهایی قادر به بازنمایی بخش زیادی از واریانس این خودشیفتگی نیست و صفات نابهنجار دیگری از جمله روانپریش‌خویی هم نقش چشمگیری دارند. علاوه بر این، یافته‌ها عمدتاً نشانگر نقش سایر صفات مدل جایگزین در این نوع خودشیفتگی نیز هستند. مثلاً گرچه دو مطالعه پیشین (میلر و همکاران، ۲۰۱۳؛ وراثت و همکاران، ۲۰۱۳) ذکر کرده‌اند مدل پیشنهادی جایگزین برای اختلال شخصیت خودشیفته تناسب بهتری با نوع بزرگ‌منش داشته و توانایی تبیین خودشیفتگی نوع بزرگ‌منش را دارد، ولی بررسی دقیق نتایج مطالعه آن‌ها (مثلاً وراثت و همکاران، ۲۰۱۳) نشان می‌دهد مخالفت-ورزی توانایی پیش‌بینی نمره کل را دارد، ولی قادر به پیش‌بینی اکثر مؤلفه‌های خودشیفتگی بزرگ‌منش

۵۰ ..... تناسب مدل جایگزین اختلالات شخصیت نسخه پنجم...

نیست. بنابراین، نمی‌توان با اطمینان گفت مدل پیشنهادی DSM-5 درباره این اختلال شخصیت متناسب است و به نظر می‌رسد برای بررسی کارایی و تناسب مدل جایگزین پیشنهادی پژوهش‌های بیشتری لازم است.

بر اساس یافته‌های مطالعه حاضر می‌توان نتیجه‌گیری کرد گستره نقص‌ها و ویژگی‌های نابهنجار اختلال شخصیت خودشیفته وسیع‌تر از دو صفت معرفی شده مدل جایگزین است و بایستی مدل جایگزین به گونه‌ای گسترش یابد که شامل کل پدیده خودشیفتگی باشد. در این راستا بایستی همسو با پیشنهاد وراثت (۲۰۱۶) و پینکوس، داوگیلو و گرینبرگ (۲۰۱۶) با ایجاد تغییراتی در مدل جایگزین و افزودن صفات شخصیتی نابهنجار دیگری، به‌ویژه صفات همبسته با آسیب‌پذیری، این مدل را بهبود بخشید تا اختلال شخصیت خودشیفته را از نظر بالینی به صورت کامل‌تری پوشش دهد. این یافته‌ها دلالت بر این دارند که کاربست ملاک‌های تشخیصی این اختلال طبق مدل پیشنهادی از نظر بالینی و تشخیصی، بالینگران را در زمینه تشخیص این اختلال با دشواری مواجه خواهد ساخت، به‌طوری‌که مطالعات تاکنون نتوانسته‌اند الگوی خاص و پایداری از صفات نابهنجار شخصیت را شناسایی کنند، درحالی‌که هدف این مدل کمک به تشخیص اختلال شخصیت بر اساس صفات نابهنجار معین است. برحسب یافته‌های مطالعات مربوط به نقش صفات شخصیتی نابهنجار در خودشیفتگی، می‌توان گفت تاکید زیاد بر ملاک B (یعنی صفات شخصیتی نابهنجار) می‌تواند منجر به تشخیص‌های غیردقیق شود، از این‌رو، تاکید بر ملاک A مدل جایگزین ضروری بوده و بایستی پژوهش‌هایی در این زمینه انجام شود. همچنین وراثت و همکاران (۲۰۱۳) اشاره کرده‌اند این مسئله به‌ویژه از آنجایی واجد اهمیت است که بخش مهمی از ویژگی‌های دخیل در اختلال شخصیت خودشیفته، خصوصاً نوع آسیب‌پذیر (مثل نقص

در همدلی و توانایی تشخیص احساسات و نیازهای دیگران، صمیمیت سطحی) با ملاک A بیشتر تناسب دارند، درحالی که تاکنون ابزاری برای سنجش این ملاک تدوین نشده و پژوهشی در این زمینه انجام نشده است. پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی مثل نمونه غیربالینی بود و پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آتی بر روی گروه‌های بالینی دارای تشخیص اختلال شخصیت نیز انجام گیرد. علاوه بر این بهتر است پژوهش‌هایی در زمینه تناسب ملاک A با زیرمجموعه‌های اختلال شخصیت خودشیفته نیز انجام گیرد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از همه دانشجویان شرکت‌کننده در این پژوهش و کارکنان محترم دانشگاه تبریز که در انجام پژوهش ما را یاری کردند سپاسگزاری می‌کنیم.

منابع

- امیری، سهراب. (۱۳۹۶). بررسی ویژگی‌های روانسنجی سیاهه شخصیت بزرگسال منطبق با DSM-5. *مجله اندیشه و رفتار در روانشناسی بالینی*، ۴۶ (۱۲)، ۲۷-۳۶.
- سلیمانی، مهدی؛ پاست، نگین؛ مولایی، مهری؛ محمدی، ابولفضل؛ دشتی پور، معصومه؛ صفا، یاسمین و پینکوس، آبرون. (۱۳۹۴). ویژگی‌های روانسنجی مقیاس خودشیفتگی مرضی. *روانشناسی معاصر*، ۱۰ (۱)، ۹۵-۱۱۰.
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th ed.). Arlington, VA: Author.
- Amiri, S. (2017). Psychometric properties of adult Personality Inventory according DSM-5. *Journal of Thought & Behavior in Clinical Psychology*, 46 (12), 27-36. [Text in Persian].
- Anderson, J. L., Sellbom, M., Salekin, R.T. (2018). Utility of the Personality Inventory for DSM-5–Brief Form (PID-5-BF) in the Measurement of Maladaptive Personality and Psychopathology. *Assessment*, 25(5), 596-607.

- Anderson, J.L., Sellbom, M., Pymont, C., Smid, W., De Saeger, H., Kamphuis, J.H. (2015). Measurement of DSM-5 section II personality disorder constructs using the MMPI-2-RF in clinical and forensic samples. *Psychological Assessment*, 27(3),786-800.
- Dowgwilllo, E. A., Dawood, S., & Pincus, A. L. (2016). The dark side of narcissism. In V. Zeigler-Hill & D. Marcus (Eds.), *The dark side of personality: Science and practice in social, personality, and clinical psychology* (pp. 25–44). Washington, DC: American Psychological Association.
- Eaton, N.R., Rodriguez-Seijas, C., Krueger, R.F., Campbell, W.K., Grant, B.F., Hasin, D.S. (2017). Narcissistic Personality Disorder and the Structure of Common Mental Disorders. *Journal of Personality Disorder*, 31(4),449-461.
- Edershile, E.A., Woods, W.C., Sharpe, B.M., Crowe, M.L., Miller, J.D., Wright, A.G.C. (2019). A day in the life of Narcissus: Measuring narcissistic grandiosity and vulnerability in daily life. *Psychological Assessment*, 31(7),913-924.
- Fossati, A., Somma, A., Borroni, S., Markon, K. E., Krueger, R. F. (2017). The Personality Inventory for DSM-5 Brief Form: Evidence for Reliability and Construct Validity in a Sample of Community-Dwelling Italian Adolescents. *Assessment*, 24(5), 615-631.
- Fossati, A., Somma, A., Borroni, S., Pincus, A.L., Markon, K.E., Krueger, R.F. (2017). Profiling pathological narcissism according to DSM-5 domains and traits: A study on consecutively admitted Italian psychotherapy patients. *Psychological Assessment*, 29(11),1400-1411.
- Hopwood, C. J., Thomas, K. M., Markon, K. E., Wright, A. G. C., & Krueger, R. F. (2012). DSM-5 personality traits and DSM-IV personality disorders. *Journal of Abnormal Psychology*, 121 (2),424-432.
- Jakšić, N., Milas, G., Ivezić ., Wertag, A., Jokić-Begić ., N., & Pincus, A. L. (2014). The Pathological Narcissism Inventory (PNI) in Transitional Post-War Croatia: Psychometric and Cultural Considerations. *Journal of Psychopathology and Behavior Assessment*, 36 (4),640-652.
- Kohut, H. (1977). *The analysis of the self*. New York: International Universities Press, Inc.
- Krueger, R. F., Eaton, N. R., Derringer, J., Markon, K. E., Watson, D., & Skodol, A. E. (2011). Personality in DSM-5: Helping delineate personality disorder content and framing the metastructure. *Journal of Personality Assessment*, 93 (4),325-331.

- Markon, K. E., Quilty, L. C., Bagby, R. M., & Krueger, R. F. (2013). The development and psychometric properties of an informant-report form of the PID-5. *Assessment*, 20 (3),370-383.
- Miller, J. D., Gentile, B., Wilson, L., & Campbell, W. K. (2013). Grandiose and vulnerable narcissism and the DSM-5 pathological personality trait model. *Journal of Personality Assessment*, 95 (3),284-290.
- Miller, J. D., Lynam, D. R., & Campbell, W. K. (2016). Measures of Narcissism and Their Relations to DSM-5 Pathological Traits: A Critical Reappraisal. *Assessment*, 23 (1),3-9.
- Miller, J.D., Lynam, D.R., Hyatt, C.S., Campbell, W.K. (2017). Controversies in Narcissism. *Annual Review of Clinical Psychology*, doi: 10.1146/annurev-clinpsy-032816-045244.
- Ogrudniczuk, J. S. (2013). *Understanding and treating pathological narcissism*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Pincus, A. L. (2011). Some comments on nomology, diagnostic process, and narcissistic personality disorder in DSM-5 proposal for personality and personality disorders. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 2 (1),41-53.
- Pincus, A. L. (2013). The Pathological Narcissism Inventory. In J. Ogrudniczuk (Ed.), *Understanding and treating pathological narcissism* (pp. 93-110). Washington, DC: American Psychological Association.
- Pincus, A. L., Ansell, E. B., Pimentel, C. A., Cain, N. M., Wright, A. G., & Levy, K. N. (2009). Initial construction and validation of the Pathological Narcissism Inventory. *Psychological Assessment*, 21(3),365-379.
- Pincus, A. L., Dowgwillo, E. A., & Greenberg, L. S. (2016). Three cases of narcissistic personality disorder through the lens of the DSM-5 alternative model for personality disorders. *Practice Innovations*, 1(3),164-177.
- Pincus, A.L., Cain, N.M., Wright, A.G. (2014). Narcissistic grandiosity and narcissistic vulnerability in psychotherapy. *Personality Disorder*, 5(4),439-43.
- Roche, M. J., Pincus, A. L., Conroy, D. E., Hyde, A. L., & Ram, N. (2013). Pathological narcissism and interpersonal behavior in daily life. *Personality Disorders: Theory, Research, & Treatment*, 4 (4), 315-323.

- Soleimani, M., Past, N., Mowlaie, M., Mohammadi, A., Dashtipoor, M., Safa, Y., et al. (2015). Psychometric Properties of the Pathological Narcissism Inventory. *Contemporary Psychology*, 10 (1), 95-110. [Text in Persian].
- Vater, A., Schroder-Abe, M., Ritter, K., Tenneberg, B., Schulze, L., Bosson, J. K., & Roepke, S. (2013). The narcissistic personality inventory: A useful tool for assessing pathological narcissism? Evidence from patients with narcissistic personality disorder. *Journal of Personality Assessment*, 95 (3), 301-308.
- Wright, A. G. C. (2016). On the Measure and Mismeasure of Narcissism: A Response to "Measures of Narcissism and Their Relations to DSM-5 Pathological Traits: A Critical Reappraisal". *Assessment*, 23(1), 3-9.
- Wright, A. G. C., & Edershile, E. A. (2018). Issues resolved and unresolved in pathological narcissism. *Current Opinion in Psychology*, DOI: 10.1177/1073191114522909.
- Wright, A. G. C., Pincus, A.L., Thomas, K.M., Hopwood, C.J., Markon, K.E., & Kruger, R. F. (2013). Conceptions of Narcissism and the DSM-5 Pathological Personality Trait. *Assessment*, 20 (3), 339-352.

Abstracts .....

Psychological Studies
Research Article
Submit Date: 2020-08-11

Vol.17, No.2, Summer 2021
page:33-54
Accept Date: 2021-06-20

**The Correspondence of DSM-5 Alternative Model of
Personality Disorders with Grandiose and Vulnerable
Narcissism**

Issa Hekmati*¹, Jalil Babapour², Mahdi Imani³

Abstract

The aim of present study was to investigate the correspondence of Alternative Model of Personality Disorders (AMPD) dimensions with vulnerable and grandiose narcissism. The research method was a descriptive and correlational study. To this end 261 students from Tabriz University were selected by random cluster sampling and completed the Personality Inventory for DSM-5 (PID-5) and Pathological Narcissism Inventory. The Pearson correlation coefficient and multiple regression were used to analyze data. Results revealed that all dimensions and total score of vulnerable narcissism were correlated significantly with five pathological personality traits; but dimensions and total score of grandiose narcissism were mostly correlated with antagonism and psychoticism significantly. Regression analysis of vulnerable narcissism showed that four pathological personality trait, including negative affect, antagonism, disinhibition and psychoticism were significant predictor of total score of vulnerable narcissism, and with regard to dimension of vulnerable narcissism the same four aforementioned dimensions were predictor of contingent self-esteem; detachment and psychoticism were significant predictor of hiding the self; psychoticism was significant predictor of devaluing; and all pathological traits were significant

---

¹ Assistant Professor in Psychology, Department of Psychology, Faculty of Human science, University of Maragheh, Maragheh, East Azerbaijan, Iran; Corresponding author; Hekmati.Issa@gmail.com

² Professor of Psychology, Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, Tabriz University, Tabriz, Iran; babapurj@yahoo.com

³ Assistant Professor in Psychology, Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran; dr.mahdiimani@gmail.com

DOI: 10.22051/PSY.2021.32644.2290

..... Psychological Studies Vol.17 , No.2, Summer 2021

predictor of entitlement rage. With respect to grandiose narcissism regression analysis revealed that antagonism and psychoticism were significant predictor of grandiose narcissism total score; and with respect to its dimensions, antagonism was significant predictor of exploitativeness; and psychoticism was significant predictor of Self-Sacrificing Self-Enhancement, and also significant predictor of grandiose fantasy. It can be concluded that DSM-5 AMPD relatively corresponds with grandiose and not with vulnerable narcissism.

Keywords: Alternative model of personality disorders, grandiose narcissism, vulnerable narcissism